

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.10.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Вестник Банкеръ

✓ Управление и бизнес: Кой е против промените в ЗОП?

Вицепремиерът Томислав Дончев има тежката задача да убеди всички в качествата на законопроекта за обществените поръчки.

Когато се променят правилата, по които държавата и общините харчат милиарди левове всяка година, обстановката в парламента, а и извън него, неминуемо се нажежава. Всякакви политици, експерти, фирми, браншови организации, та дори синдикатите, надигат глас, надявайки се да прокарат някой и друг параграф, който би им донесъл изгода. И тъй като няма как всички да са доволни, намирането на консенсус става твърде сложна задача.

Показателно е, че написването на изцяло нов законопроект за обществените поръчки отне почти година. Вицепремиерът Томислав Дончев направи заявка за такъв норматив още през октомври 2014-а, а Министерският съвет го одобри едва преди месец и половина - в средата на август. Трудното обаче тепърва предстои, тъй като е необходимо и депутатите да се разберат по въпроса. Засега всички парламентарни комисии, през които е минал проектът, са приели положителни доклади и по всяка вероятност първото четене в пленарната зала (оставено за след местния вот) ще мине лесно. Но проблеми и спорове се очаква да възникнат веднага след това. И най-сигурният предвестник на бъдещата буря са множеството критични становища на организации и фирми по предложените текстове. Добре известно е, че подобни частни структури имат близки отношения с различни депутати и политически формации, които несъмнено ще се опитат да защитят интересите им в Народното събрание.

Асоциацията на индустриалния капитал например е против новите по-кратки срокове за подготовка на офертите. Предвижда се те да се съкратят от 52 на 35 дни, като е дадена и допълнителна възможност възложителите да намалят времето на 15 дни. Мотивът на управниците е поръчките да се възлагат по-бързо, само че браншовата организация е на мнение, че по този начин участниците в търговете няма да могат да се запознаят и да проучат пълноценно обстоятелствата около процедурата, както и да подготвят обстойно техническата част на офертата си. "С нереално кратките срокове се възпрепятства и възможността за участие на по-широк кръг лица, а с това се ограничава и реалната конкуренция", пише в становището на асоциацията.

Същевременно бизнесът съвсем основателно настоява в закона да се запишат конкретни срокове за работата на оценителните комисии. Практиката досега показва, че разглеждането на документите и класирането на кандидатите понякога се проточва до 6-7 месеца, поради което валидността на офертите, на гаранциите за участие и на други документи като застраховки и сертификати изтича.

Внимание заслужава и искането на председателя на организацията Васил Велев да се въведат санкции за възложителите, които определят нереално ниски прогнозни стойности за изпълнението на поръчките. По думите му има случаи максималната цена в документацията да е определена на 7 млн. лв., а всички подадени оферти значително да я надвишават, което говори за пълната некомпетентност на чиновниците. "Друг възложител не прави разлика между локална пречиствателна станция за отпадни води и такава за питейни, и при липсата на ОВОС или количествена сметка се записва, че такива има... Някои търгове събират по 10-15 страници с въпроси на кандидатите, което показва, че нещо не е наред, макар да има положително становище на Агенцията за обществени поръчки", обяснява Велев.

От Българската търговско-промишлена палата пък са категорично против устната комуникация между възложителите и изпълнителите, която е предвидена в проектозакона за случаите, когато не се засяга самата документация. Палатата вижда в тази "вратичка" сериозна възможност за злоупотреби и предлага тя напълно да отпадне. Същото искане е отправено и към текста на чл. 54, ал. 4, който предвижда фирми с различни присъди, както и с данъчни задължения да могат да участват в процедурите, ако "се налага да се защитят особено важни държавни или обществени интереси" или "размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски не надхвърля с повече от 1 на сто сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година". Според БТПП това може да доведе до субективни оценки и да стане основа за корупционни практики.

Интересно е също така предложението на председателя на промишлената палата Цветан Симеонов от критериите за оценка на техническите възможности на кандидатите да отпадне средносписъчният брой на служителите. По думите му това няма пряко отношение към изпълнението на дадена поръчка, защото в зависимост от предмета ѝ ще участват само компетентните специалисти. Но от друга страна, не са малко случаите, когато фирми с по двама-трима работници биват избирани за дейности, изискващи десетки и дори стотици работници. Така че въпросът с броя на служителите е доста деликатен и неминуемо ще предизвика вълнения.

Становища до Народното събрание са изпратили и две добре известни у нас компании - "ЧЕЗ България" и "Мобилтел". Електроразпределителното дружество взема отношение по норматива, тъй като заради специфичния си статут и дейност се явява възложител и е длъжно да избира контрагентите си за доставки, услуги или строителство именно чрез публични търгове. По-конкретно директорът му Петър Докладал негодува срещу идеята да се намалят праговете, при които ще е задължително да се провеждат процедури за строителство. Становището на Докладал е, че по този начин ненужно ще се повиши административната тежест за фирмата му и ще се увеличат разходите. Със същите мотиви чехът критикува и текста, който задължава възложителите да публикуват всякаква информация и документи за търговете в общодостъпни интернет страници. "ЧЕЗ България" е и против премахването на гаранцията за участие като инструмент в полза на възложителя. Според законодателите тя излишно натовазва фирмите кандидати и не води до никаква допълнителна сигурност, за разлика от гаранцията за изпълнение на поръчката. На друго мнение обаче е ръководството на електроразпределителното предприятие. "При липсата на гаранция за участие и правото да я задържим при неоснователен отказ на изпълнителя да сключи договор или оттегляне на офертата след изтичане на сроковете се създават реални предпоставки за злоупотреба с права от страна на необвързани участници и заинтересовани лица", изтъква в становището си Петър Докладал.

За разлика от Асоциацията на индустриалния капитал, ЧЕЗ иска намаляване на предвидените санкции за некоректните възложители. Предвидено е те да са в размер от 2 до 5% от стойността на сключения в нарушение договор. Но в дружеството са убедени, че това е доста сериозна финансова тежест, която не само няма да доведе до търсената превенция, а и ще застраши финансовата стабилност, дори съществуването на възложителите.

Колкото до "Мобилтел", директорът на правната дирекция в компанията Юлия Трончева обръща внимание на новото изискване документацията за обществена поръчка да съдържа освен всичко друго и проект на общи договорни условия. Както е известно, телекомът (и не само той) обвързва клиентите си точно с такива общи условия и е нормално възложителите да искат да се запознаят с тях. Само че мобилният оператор държи терминът "общи договорни условия" да се замени с "проект на договор", защото вторият бил широко известен и популярен, нищо че няма никаква връзка с първия. В становището на "Мобилтел" до парламента има и редица други забележки, сред които премахване на възможностите за директно плащане на подизпълнителите и за замяна на изпълнители без провеждането на конкурс.

От Конфедерацията на независимите синдикати призовават въобще да не се допускат до обществени поръчки фирмите, които не плащат заплати на работниците си, а Българската асоциация на микропредприятията настоява да се преразгледат преференциите за компаниите, в които са назначени хора с увреждания, тъй като масово се злоупотребява с тях. Немалко противоречиви текстове в законопроекта, които създават предпоставки за субективизъм и ограничаване на конкуренцията, е открила и Комисията за защита на конкуренцията...

При всички тези забележки и становища няма да е никаква изненада, ако новият закон за обществените поръчки не се получи така, както го искат управляващите.

epicenter.bg

✓ Бизнесът: Не воюваме с ВЕИ-производителите!

Зелените електроцентрали, които спазват законите, да не се притесняват, обявиха от АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ

Национално представените работодателски организации в България разпространиха вчера разяснения за отношението им към възобновяемите енергийни източници (ВЕИ). Повод за оповестяването на официалната им позиция са изявления от Българската фотоволтаична асоциация, че „работодателските организации целенасочено търсят уязвяването и фалита на конкретни работодатели на цял един сектор от българската енергетика“.

„Подкрепяме европейската политика за изграждане и включване в електроенергийната мрежа на енергия от ВЕИ. Всички законно изградени, законно присъединени и законно финансирани ВЕИ-инсталации са добре дошли в българската енергийна мрежа“, се казва в становището на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК), Българската търговско-промишлена палата (БТПП) и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ).

Работодателските организации обаче се противопоставят срещу деформирането на пазара на електроенергия у нас чрез задължително изкупуване на преференциални цени на тока от ВЕИ-инсталации, които работят в нарушение на законовите процедури. Това стана причина на 30 септември четирите организации да връчат на главния прокурор Сотир Цацаров сигнал за евентуални престъпления във ВЕИ-сектора.

България е страна с отворена икономика и българските производители се конкурират на международните пазари. Цената на енергията е от ключово значение за нашата конкурентоспособност. Всяко нарушение на пазарните принципи отнема конкурентните предимства на българските предприятия на световния пазар, подчертаха работодателите.

„Не провеждаме акция срещу производителите на енергия от ВЕИ, а срещу онези, които нарушават законодателството и не се придържат към принципите на лоялно пазарно поведение!“, поясниха представителните организации на бизнеса.

„Компаниите, които са с ясен произход на капитала, спазват закона и не използват корупционни практики, нямат основание да се притесняват от действията на работодателските организации“, допълниха оттам.

[Вестник Труд](#)

✓ **Неработещ контрол за зеления ток**

Финансовите проверки на централите, които произвеждат зелен ток, проведени от Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) се оказаха неработещи. За последните 6 месеца ведомството е успяло да провери едва 12,87% от всички инсталирани възобновяеми източници.

От началото на тази година АДФИ има задължение по закон да проверява всички енергийни централи всяка година с изключение на най-малките, които са с капацитет под 1 мегават. Те могат да се проверяват само след подаден сигнал.

По данни на бранша в страната са инсталирани 3279 мегавата зелени мощности с големина над 1 мегават, които са собственост на над 1000 дружества. До момента от АДФИ са проверили 13 централи с едва 424,63 мегавата инсталирани мощности.

Не е ясно на какъв принцип влиза ведомството в централите, но има направени и две проверки на мини-ВЕИ. Те са на фирмите „Съни - Севдалина Димитрова“ и „Бизнес иновации - Христина Димитрова“. Според източник на „Труд“ сигнал за тези инспекции е дошъл от Министерството на енергетиката.

Ако от АДФИ продължат работа с този темп, ще са им необходими близо 4 години, за да бъдат проверени всички зелени мощности. Причина за забавянето е недостатъчният капацитет на агенцията, която предупреждаваше, че няма да може да се справи още при приемането на закона.

Освен това от ведомството предупреждаваха, че не могат да констатират никакви нарушения, а само да опишат как са направени инвестициите в зелените мощности. Единствената наказателна мярка, която инспекторите могат да наложат, са глоби до 50000 лева за отказан достъп и до 100 хил. лева за грешна информация.

В случай че открият някакво финансово нарушение, АДФИ трябва да предадат докладите на прокуратурата. До момента няма такъв случай, но самата прокуратура е изисквала част от документите.

Готовите доклади се изпращат в Комисията за енергийно и водно регулиране, за да направи сравнение дали правилно е определила цените на тока от ВЕИ. От самата комисия обаче досега не са излезли със становище.

✓ **200 млн. лева заеми за малки и средни фирми**

Близо 1000 малки и средни предприятия ще могат да се възползват от нова кредитна линия за 200 млн. лв. Средствата са осигурени чрез първото за България споразумение по програмата „Косме“ (COSME), която се подкрепя от Европейския фонд за стратегически инвестиции, известен като плана „Юнкер“. Споразумението беше подписано днес между Европейския инвестиционен фонд и СИБанк.

Компаниите вече могат да кандидатстват за финансиране по програмата. Ще се отпускат както инвестиционни, така и оборотни заеми. Улеснението е, че се предоставя обезпечение само за половината от кредита. Според главния изпълнителен директор на СИБанк Петър Андронов това е изключително важно, защото цената на кредита значително се е понижала през последните години, но има предприятия, които трудно могат да осигурят необходимите обезпечения.

Чрез тази кредитна линия няма да се отпуска финансиране за европроекти. Рефинансирането на кредити също не е допустимо. Максималният размер на заемите е 3 млн. евро. Това обаче е прекалено голям ресурс за българските малки и средни предприятия. Очакванията са, че средният размер на кредитите ще е около 300 хил. лв. Лихвата зависи от размера на предприятията.

[Вестник Капиоал Daily](#)

✓ **Задължителният финансов одит отпада за малките фирми**

Годишният финансов отчет на малките фирми ще включва съкратен баланс и съкратен отчет за приходи и разходи. Микропредприятията и част от малките фирми се освобождават от задължението да имат финансов одит. Освен това годишният им финансов отчет ще може да се състои само от съкратен баланс и съкратен отчет за приходите и разходите само по раздели. Тези облекчения са част от промените в Закона за счетоводството, които депутатите гласуваха в петък на първо четене.

Облекчения за микро- и малки предприятия

С промените в Закона за счетоводството се въвеждат 4 категории предприятия: микро-, малки, средни и големи. Микропредприятията и малките предприятия, които не надвишават персонал от 50 души, нетни приходи от продажби от 4 млн. лв. и балансова стойност на активите от 2 млн. лв., са освободени от задължителен финансов одит. На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори ще подлежат годишните и консолидираните финансови отчети на средните и големите предприятия, предприятия от обществен интерес, средните и големите групи предприятия, за които това изискване е установено със закон, и част от малките предприятия.

Всички микро- и малки предприятия (с балансова стойност на активите под 8 млн. лв. и нетни приходи от продажби под 16 млн. лв.) ще могат да съставят годишен финансов отчет, който се състои само от съкратен баланс и съкратен отчет за приходите и разходите само по раздели. Едноличните търговци, които не подлежат на задължителен финансов одит, ще бъдат освободени от задължението да публикуват годишните си финансови отчети. Тези от тях, чиито приходи не надвишават 50 хил. лв., си запазват правото да водят опростено едностранно счетоводно записване. Годишният счетоводен отчет на едноличните търговци с приходи от продажби под 200 хил. лв. ще може вече да се състои само от отчет за приходите и разходите.

Големите предприятия от обществен интерес и с персонал над 500 души ще трябва да представят и нефинансова декларация. Тя се отнася до екологичните и социалните въпроси, както и тези за правата на служителите и борбата с корупцията. В нея ще се включва кратко описание на бизнес модела и политиките на предприятието, резултатите от политиките и рисковете, както и нефинансови важни показатели.

Още промени

С промените се предвижда за първи път в счетоводното законодателство да се въведат облекчения за дъщерни предприятия. Те няма да са длъжни да изготвят нефинансова декларация, ако са включени в консолидирания доклад за дейността или в отделния доклад на друго предприятие. Няма да изготвят доклад за дейността и пояснителни приложения към годишния финансов отчет при определени условия.

Големите предприятия и тези от обществен интерес ще трябва да прилагат международните счетоводни стандарти, докато малките и средните фирми ще могат да избират между националните и международните. Отменя се задължението за превод на български език на всички счетоводни документи, които постъпват в предприятието на чужд език.

✓ Зелената енергия ще расте най-бързо до 2020 г.

Намаляващата себестойност на ВЕИ и експанзията на развиващите се икономики ще са в основата на повишението, прогнозира Международната агенция по енергетика

През следващите пет години енергията от възобновяеми източници ще има най-голям принос за ръста в производството на електричество, твърди Международната агенция по енергетика (МАЕ) в доклад, представен в петък. Причините за това ще бъдат намаляващата себестойност на енергията от възобновяеми източници и агресивната експанзия на развиващите се икономики. Като подчертават, че тази енергия щади околната среда и допринася за енергийната сигурност, авторите на доклада призовават държавите по света да намалят несигурностите, които действат като бариера пред масовото ѝ разпространение.

"Макар че възобновяемите източници неминуемо ще имат водещо място за ръста на глобалното производство на енергия в бъдеще, днес ситуацията не е триумфална", обясни изпълнителният директор на МАЕ Фатих Бирол при представянето на доклада по време на срещата на енергийните министри от Г-20. "Правителствата трябва да премахнат въпросителните пред възобновяемите технологии, за да развият те пълния си потенциал и да поставят енергийната ни система на по-сигурна и устойчива основа."

Нови мощности

МАЕ смята, че през следващите пет години ще се изградят 700 гигавата нови възобновяеми енергийни мощности. Това е например два пъти повече от всички енергийни мощности в Япония.

Към 2020 г. делът на възобновяемата енергия ще нарасне до 26% от 22% през 2013 г. Това е значителен скок за толкова малко време, отбелязват авторите на доклада. След пет години произведената от вятърни и соларни панели енергия ще е повече, отколкото цялата произведена днес електроенергия в Китай, Индия и Бразилия взети заедно. Експанзията на зелената енергия ще бъде най-вече в развиващите се страни и нововъзникващите демокрации. Само Китай например ще изгради 40% от всички нови зелени мощности и ще направи една трета от глобалните инвестиции в сектора. МАЕ предупреждава за забавен ръст в Европа и Япония заради промяната в политиките спрямо ВЕИ сектора и породената от това несигурност при присъединяването на пазара на тези мощности.

По данни на агенцията в основата на ръста на ВЕИ мощностите през последните година са вятърните паркове, следвани от слънчевите панели и водните централи. През миналата година за изграждане на нови мощности, използващи ВЕИ енергия, са инвестирани 270 млрд. долара, показват данните на МАЕ. От тях за вятърни паркове и слънчеви централи са вложени около две трети от средствата.

Падащи цени

Себестойността на зеления ток е паднала в редица страни заради непрекъснатия технологичен прогрес, подобреното финансиране и експанзията към нови пазари с по-добри ресурси. Дългосрочни договори за добив на енергия се появяват все по-често в страни като Бразилия, Индия, САЩ и регионите на Близкия изток и Субсахарска Африка. Благодарение на това някои страни и цели региони могат да развият модел за развитие, базиран изцяло на по-евтина енергия. Това важи особено силно за Субсахарска Африка.

Въпреки това докладът подчертава, че финансирането остава ключов фактор за постигане на устойчиво развитие. Регулаторните пречки, включването в електропреносната мрежа и макроикономическите фактори също са предизвикателства в много развиващи се икономики. В индустриализираните страни пък бързото развитие на възобновяемите мощности изисква намаляване дела на конвенционалните електроцентрали. Това създава натиск за операторите и собствениците на редица топлоелектрически централи. Ако правителствата нямат последователна политика за намаляване на въглицата, това може да подкопае доверието на инвеститорите в зелената енергия.

✓ Работим по над 37 нови потенциални проекта

Стамен Янев, изпълнителен директор на Българската агенция за инвестиции, пред "Капитал Daily"

Стамен Янев е изпълнителен директор на Българската агенция за инвестиции (БАИ) от януари 2015 г. Той е магистър по право от СУ "Св. Климент Охридски". Специализирал е европейско и английско право в Холандия, Кеймбридж, Флоренция и Италия. Има специализации в сферата на сливанията и придобиванията, както и в областта на инвестициите. Член е на Софийската адвокатска колегия и е главен асистент в Института за държавата и правото при БАН. С него разговаряме за привлечените инвестиции от началото на годината, за основните предимства на България като инвестиционна дестинация, пречките пред инвеститорите, както и за ролята на БАИ като посредник между държавата и компаниите.

Откакто оглавихте Българската агенция за инвестициите (БАИ) в началото на 2015 г., какви конкретни проекти и инвеститори привлякохте? Какви са вашите цели за тази и за следващата година?

- Има две основни групи цели, които сме осъществили от началото на годината. Първата е да направим Българската агенция по инвестиции по-разпознаваема като институция и в България, и в чужбина. В България основната ни цел е наистина да служим като медиатор между публичния и частния сектор, да подпомагаме инвеститорите и на база техните идеи да променяме бизнес климата в страната. В международен план подписахме меморандуми за сътрудничество с агенциите за инвестиции в Беларус, Португалия. Преговаряме за сътрудничество и с други агенции. Освен това БАИ стана член на Световната асоциация на агенциите за инвестиции, което е признание за България и за самата агенция.

По отношение на конкретната ни дейност успяхме да сертифицираме 4 проекта, като стойността на инвестициите по тях е в размер от над 130 млн. лв., а 357 нови работни места ще бъдат отворени. В процедура сме да сертифицираме поне още 7 проекта. Работим и над 37 нови потенциални проекта. Единият сертифициран проект е на "Клаймът" и те през септември направиха първа копка на техния обект за изграждане на нов R&D център. Целта му е да подпомогне процеса на производство на високотехнологични продукти, които те реализират на международните пазари. Друг сертифициран като приоритетен инвестиционен проект е на "Гаранти коза", който представлява жилищен комплекс и бизнес хотел от ново поколение в квартал "Младост". Другата компания, която сме сертифицирали, е Voestalpine, производител на различни видове компоненти за железопътна инфраструктура. На "Аркомат - България" предстои скоро връчване на сетификата и тя ще разшири производствената си мощност в Карлово. Компанията произвежда компоненти за големите автомобилни концерни.

Имаше ли компании, които имаха интерес към България, но не я избраха и защо?

- Няма никакъв категоричен отказ от която и да е от 37-те компании, с които работим към настоящия момент и които са заявили интерес към инвестиране в България от началото на годината. По-скоро има компании, които на този етап са спрели инвестиционните си проучвания – дали заради вътрешни корпоративни усложнения, или може би смятат да приоритизират дадени производства в други страни.

Трябва ли да имаме приоритетни сектори, в които да привличаме инвестиции, и определили ли сме такива? Можете ли да сравните проекти на българските и чуждите инвеститори?

- Трябва да имаме приоритети категорично. Работим по изработването на стратегия в тази посока, но считам, че държавата на национално ниво трябва да реши, че искаме да развиваме например индустрията, високите технологии, както и в един близък или по-далечен момент да привлечем и голям производител на автомобили в България. В момента по-голям инвеститорски интерес има към традиционни за България сектори. Това са туризмът, селското стопанство (въпреки че БАИ няма възможност да подпомага инвестициите в тази област, защото тя е сфера, която се регулира от европейските правила), хранително-вкусовата промишленост, химията, индустрията. Успяхме да привлечем един консервативен играч като "Мултивак" (компания предлагаща решения за опаковане на хранителни продукти - бел.ред), който е семейна компания, оперираща и имаща производство само в Германия и Австрия, да направи своята първа стъпка към разширяване в Източна Европа и то в България. Едни от основните им мотиви да дойдат тук бяха добре квалифицираната работна ръка, привлекателната данъчна система, държавните стимули, които успяхме да подсигурием, личното отношение на министерството на икономиката и БАИ. Иначе, ако разгледаме статистиката за последните 10 години, общо взето, половината инвеститори са чуждестранни и половината български, това е сравнително устойчива тенденция.

Преките чужди инвестиции се увеличават за периода януари - юли спрямо същия период на миналата година, показват данните на БНБ. Имаше ли конкретни фактори през тези месеци, които да са довели за увеличаването на интереса към България? Какви са прогнозите ви до края на годината и за следващата година?

- Първият фактор е това, че в края на миналата година беше формирана стабилна коалиция. Политическата обстановка е стабилна, което се пренесе и в икономиката, на фона на проблемите в Гърция, Македония, дори и в Румъния. Резултатите от активната работа на министерството на икономиката и БАИ също не закъсняха. Прогнозата ни е, че ще запазим темпото на увеличение на инвестициите до края на 2015 г. и през 2016 г., борим се за растеж в рамките между 2 и 5%. През август правителството прие доклад на Министерството на финансите, в чието изготвяне участвахме и ние, с 10 проблемни области за преодоляване. Такива са например комуникационните отношения между централна и местна власт, времето и начинът за заплащане на данъци. Ще предстоят промени в Закона за устройството на територията, които да ограничат проблемите в тази област, защото един от компонентите, който влияе на рейтинга на България в класацията Doing business на Световната банка, където сме на 38-о място, е по-дългият срок за получаване на разрешителните за строеж.

Каква е позицията на България спрямо съседните ни държави? Кои са конкретните ни предимства и недостатъци?

- Изготвяме в момента анализ за силните и слабите страни на балканските страни. Но мога да твърдя, че стоим много добре спрямо съседните страни и печелим в конкуренцията с тях през последните месеци. Откъм данъчна система сме номер 1 в Европа, тук са най-ниските данъци, а това е от съществено значение за инвеститорите. Имаме политическа и икономическа стабилност, както и висококвалифицирани кадри, които могат не само да бъдат наети при разумни цени, но са и много по-

добре подготвени от колегите си в съседните ни държави. Разбира се, членството в ЕС има и някои недостатъци, свързани с това, че не можем директно да субсидираме определен тип производства или сектори, както биха могли да го правят Македония и Сърбия.

Финансовите министри на ЕС обсъждат възможността да се въведе единен минимален праг на корпоративните данъци в ЕС. Как такова решение би повлияло на възможностите и стратегията на България да привлича инвестиции?

- Не мога на този етап да коментирам нещо, което още не се е случило, но законодателният процес в Европа е доста дълъг и такава мярка вероятно би могла да се въведе в рамките на следващите 3 до 5 години. Засега не виждам как това ще засегне нашата основна стратегия, свързана с това да привличаме повече инвеститори в сектора на индустрията и високите технологии. Този тип инвеститори много по-трудно ще напуснат България за разлика от инвеститори в сектори, които имат временни успехи. Трябва да привличаме инвеститори, които създават устойчиво развитие за българската икономика. Дори да бъде въведен такъв праг, изменението вероятно ще бъде минимално. Към настоящия момент нашата данъчна ставка е доста конкурентна спрямо останалите европейски страни и предполагам, че няма да се отрази съществено. Инвеститорите не са тук само заради ниските данъци, а заради комплекса от фактори – икономическа и политическа стабилност, членство в ЕС и НАТО, ниска данъчна ставка, ниски разходи за правене на бизнес, висококвалифицирана работна ръка и държавни стимули.

Какво посочват вече дошлите инвеститори като пречки в България?

- Един проблем е свързан с това да привлечем още висококвалифицирани кадри от трети страни извън ЕС, а именно да ускорим процедурата за получаването на т.нар. сини карти за високоплатени експерти. Казахме, че сме се фокусирали в сферата на високите технологии и в него образованието не може да навакса темпото, с което се развива самият сектор. Затова ИТ секторът счита, че би могъл да привлече много повече клиенти и да съставя много по-голям обем от БВП, ако привлече вече обучени кадри от трети страни.

Говорили сме с всички търговски камари да работим да се въведе предварително обвързващо становище за администрацията по всеки казус, който е отправен към нея. Това ще даде предвидимост за бизнеса. Идеята бе подсказана от една стара инициатива по отношение на плащането на данъци в определени ситуации. Когато направиш определени действия, данъчната администрация понякога може да ги определи по един начин с цел да се плати данък, а в други случаи по друг начин и да не се плати данък. Оттам се появи идеята, че данъчната администрация, както е в други европейски страни, би следвало да може да излиза със становище относно определени казуси за това дали определени действия ще водят до данъчно облагане или не. Би било добре това да обхване всяка администрация. В БАИ готвим конкретни текстове, които ще предложим на министъра на икономиката, който да започне съгласувателна процедура с другите членове на правителството.

Кои градове и региони са най-атрактивни, държавни или частни индустриални зони предпочитат инвеститорите?

- Понякога самите инвеститори идват със своите предпочитания да се установят в определена частна или държавна икономическа зона. Разбира се, ние като представители на държавата се опитваме да създадем равни възможности за всички региони. Много по-директно и лесно е за бизнеса да отиде там, където даден инвеститор вече се е установил. Инвеститорите идват със свои конкретни параметри каква да бъде локацията, за да покрие конкретните им нужди, свързани с инфраструктура, електричество, вода и т.н. За да можем да предоставим държавния стимул, свързан с придобиването на терена, на който да се установи, ние трябва първо да предложим държавни или общински имоти на този инвеститор. Разглеждаме осъществяването на инвестицията като една пакетна сделка, свързана с това какво иска да получи инвеститорът - дали само административната подкрепа ще бъде достатъчна, дали административна подкрепа заедно с държавна финансова помощ, или всичко това заедно и с държавен терен, който да бъде придобит без търг или конкурс, но при пазарни условия. Уточнявам, че не става въпрос за придобиване на терени на много ниска цена или без никакво заплащане, каквото има в Сърбия и Македония, защото това по европейските правила се счита за директно субсидиране, което поставя в неконкурентна среда съответния бизнес.

Каква е точно ролята на БАИ в този случай?

- Ако разглеждаме инвестиционния процес като поредица от стъпки, снабдяваме съответния инвеститор с пълната картина относно сектора, в който той ще инвестира, включително и по отношение на компании, които вече са се установили в този сегмент на икономиката, заетост, работни заплати. След това преминаваме към конкретните държавни стимули, които можем да предоставим по линия на сертифицирането. После тръгваме с инвеститора на обиколка из страната, където му представяме свободните държавни и общински терени, които отговарят на техните изисквания. Следват действия, свързани с това инвеститорът да бъде сертифициран, да си изготви бизнес и финансов план за следващите три години, който ще изпълнява пред нас. След сертифицирането започваме действията по придобиването на терените, даване на съответните държавни стимули. Впоследствие при допълнителни проблеми, свързани с процеса на осъществяване на инвестицията, използваме възможностите си по линия на закона да свързваме инвеститора с конкретната институция.

✓ **Вдигането на акциза върху цигарите от догодина бе одобрено на първо четене**

"Булгартабак" и "Кингс табако" ще са най-облагодетелствани, тъй като техните продукти ще бъдат най-слабо засегнати

Без почти никакъв дебат и само със седем гласа против депутатите одобриха на първо четене в пленарната зала промени в Закона за акцизите и данъчните складове, които предвиждат плавно увеличение на акцизите върху цигарите от следващата година до 2018 г. Промените в структурата на акциза са такива, че ще засегнат предимно по-скъпите продукти. По-евтините брандове, които на българския пазар се държат от "Булгартабак" (където официален акционер вече е депутатът от ДПС Делян Пеевски) и пловдивската "Кингс табако", ще поскъпнат незначително. Така, случайно или не, двете български компании ще бъдат облагодетелствани от промяната.

Бързо и на тъмно

Промените бяха предложени от финансовия министър Владислав Горанов и одобрени в спешен порядък от Министерския съвет в началото на септември, като текстовете дори не бяха минали през обществено обсъждане.

Проектопромените предвиждат специфичният акциз върху цигарите да бъде намален от 101 лв. на 70 лв. за 1000 къса. Същевременно пропорционалният акциз ще бъде повишен рязко от 23% на 38% от крайната цена през 2016 г., а през 2017 г. трябва да достигне 40% и 42% - през 2018 г., за да достигне минималните нива, изисквани от ЕС.

Според Владислав Горанов целта на промяната е да се задържи ниска цената на по-евтините цигари, като по този начин ще се направи опит да се намали контрабандата, тъй като хората с по-ниски възможности са по-склонни да пушат цигари без бандерол.

От финансовото министерство твърдят, че ако потреблението на тютюневи изделия се запази на сегашните нива, ефектът от промяната през следващите 3 години ще бъде около 119 млн. лв. общо приходи в бюджета.

И притесненията

Големите международни цигарени компании обаче, чиито продукти ще бъдат най-засегнати от промените, смятат, че реалната цел е да се подпомогнат местните производители "Булгартабак" и "Кингс табако". Те произвеждат най-евтините марки, които ще поскъпнат най-незначително за разлика от тези в средния и високия клас. Държавата получава по-голям акциз от по-скъпите цигари, а 60% от изпушените цигари са от този клас и е странно защо кабинетът иска да насърчава само най-евтините продукти.

Спорни са и мотивите за борба с контрабандата. Ниският клас цигари наистина е в основата на впечатляващ ръст от 9% на пазара на цигари с бандерол за последната година към края на шестмесечието. Причината обаче е физическият контрол от митничарите във фабриките на българските производители - според анализите 70% от цигарите без бандерол през 2014 г. са били българско производство. Така очевидно борбата с контрабандата не зависи от това какви цигари се пушат, а от това дали правителството има воля да й противодейства.

Горивата за отопление ще поскъпнат, но с по-малко

С приетите на първо четене промени значително се повишават акцизите за горивата за отопление, но депутатите вече дадоха заявка, че ставките ще бъдат коригирани на второто четене. Част от тях ще натоварят потребителите, без да постигат декларираната от закона цел за намаляване на злоупотребите, съобщи председателят на бюджетната комисия Менда Стоянова. Според финансовото министерство горива фиктивно се отчитат за отопление, а се ползват като моторни. Затова и кабинетът предложи акцизът върху газьола, ползван за отопление, да се увеличи от 50 на 645 лв. за 1000 л., от 50 на 400 лв. за 1000 кг за тежките горива, от 50 на 645 лв. за 1000 л. за керосина, а за необлагания досега пропан-бутан да има акциз от 340 лв. на 1000 л. Именно последното предложение предизвика най-много критики.

✓ Забавянето на търговията заплашва световния растеж

Световната търговска организация понижава прогнозите си за 2015 г.

Най-големите икономики в света все повече се затрудняват да стимулират растежа си чрез търговия, пише Bloomberg. Международната търговия все още не се е възстановила напълно от кризата през 2008-2009 г. и, изглежда, отново тръгва надолу, отбелязва агенцията.

През август износът на Китай спадна с 5.5% спрямо същия месец на миналата година, в САЩ понижението достига 3.5%. В държави като Южна Корея и Сингапур понижението е с двуцифрени числа. Отразявайки тази слабост, миналата седмица Световната търговска организация (СТО) понижи прогнозата си за ръста на търговията през тази година от 3.3 до 2.8%. Организацията призна, че дори тези очаквания могат да се окажат "прекалено оптимистични". За 2016 г. СТО очаква ускорение на търговията с 3.9%.

Заплаха за икономиката

Дори да бъде постигнат, такъв ръст ще е значително по-слаб от нивата от средно 5% от предишните две десетилетия. През 90-те години и първото десетилетие на този век търговията също така нарастваше двойно по-бързо от икономиката. Тази година обаче се очертава като четвъртата поред, в която двата показателя ще са на приблизително еднакви нива. През първото полугодие обемът на износа в световен мащаб е спаднал с 11% спрямо същия период на 2014 г. Според главния икономист на High Frequency Economics Карл Вейнберг това потенциално е достатъчно, за да предизвика стагнация в световната икономика. "Свиването на световната търговия тепърва ще достига дъното. Това може да се окаже не само насрещен вятър, а торнадо", изтъква той.

Песимистичните очаквания пред търговията вероятно ще доведат до понижаване на прогнозата за световния икономически растеж на Международния валутен фонд на годишното заседание на институцията в края на седмицата. Зад сегашното забавяне в търговията стоят основно икономическите проблеми на Китай и другите нововъзникващи пазари, загубите от ниските цени на страните - износители на суровини, и скъпият долар. Роля играят и някои структурни промени – страни като Китай и САЩ разчитат все повече на ръст в собственото производство за задоволяване на потреблението, което може да е сигнал, че глобализацията е достигнала пика си.

Светлина в тунела

Анализаторите от Credit Suisse Group отбелязват, че макар да са зависими от износа, еврозоната и Япония успяват да се справят със слабостта в търговията благодарение на високотехнологичните си производства и обезценяването на валутите. Според доклад на изследователската фирма Gavekal Dragonomics е възможно да има нов тласък на глобализацията, движен от услугите и иновативните компании в развитите държави вместо от досегашните двигатели – международните компании и азиатските икономики. В краткосрочен аспект обаче анализаторите очакват най-вече нови опити за стимулиране на износа чрез девалвацията на валутите.

✓ Българската борса достигна двегодишно дъно

SOFIX е загубил 15% от началото на годината и перспективата до края ѝ е все така негативна

Българската фондова борса (БФБ) продължава с негативното си представяне от началото на годината. Изминалият месец септември стана вторият пореден, в който основният борсов измерител на БФБ SOFIX спадна. Бенчмаркът изгуби 3.7% и понижението му през третото тримесечие достигна 8.9%, което го изпрати на двугодишно дъно (виж графиката). От началото на годината пък индексът спада с 15%. Настоящият песимизъм на пазара обаче не кореспондира с това, което наблюдавахме в края на 2014 г. SOFIX приключи миналата година с покачване от 6.2%. Това накара анкетираните тогава пазарни участници в редовното допитване на "Капитал" да прогнозираят ръст от 10% през тази година. Освен че е на 2-годишно дъно, SOFIX е и много далеч от нивата преди кризата, когато гонеше 2000 пункта.

Какво видяхме досега

"Видяхме няколко нелоши месеца на българската борса в началото на годината. До март пазарът беше в сравнително стабилно състояние. След това обаче нещо се пречупи", посочи пред "Капитал Daily" портфолио мениджърът в управляващото дружество "Юг маркет фонд мениджмънт" Гено Тонев. По думите му след първото тримесечие едната половина от пазара е започнала да поема бавно надолу, докато останалата е продължила да се радва на силен интерес и доста високи цени при някои акции. "След това обаче тежестта на липсата на ликвидност на нашата борса си каза своето и всички позиции поежа дружно надолу", коментира Тонев.

Разбивката по компании показва ясно негативната тенденция на капиталовия пазар в страната. От 15-те дружества в състава на SOFIX едва две излизат на плюс от началото на 2015 г. - "Холдинг Варна" и "Неохим" (виж таблицата). Най-значително отстъпление пък се наблюдава при най-голямата компания по пазарна капитализация "Софарма". Доказателства за отслабващия интерес към българската борса са оборотът и общият брой сделки на пазара. От началото на 2015 г. обемът на търговията с акциите на всички публични компании на БФБ - София, е 220.8 млн. лв., а броят сделки - 47 117. Година по-рано цифрите бяха повече от два пъти по-високи. Оборотът за деветмесечието през 2014 г. беше 509.6 млн. лв., а сделките - 99 189.

Перспективите

"Не виждам причина или повод за по-добър край на годината за БФБ. Твърде възможно е да видим дори по-ниски нива на индексите в последното тримесечие. Вероятно ще станем свидетели и на изкупуване на няколко позиции през декември, което е традиционно за нашия пазар. Като цяло не очаквам разширяване на това понижение от началото на годината в размер на 15-16%, което имаме в момента", отбеляза портфолио мениджърът в "Юг маркет фонд мениджмънт".

Макар и нагласите на пазара да са силно негативни от началото на годината, инвеститорите на БФБ вече очакват с интерес развитието на ситуацията с първичното публично предлагане (IPO) на "Сирма груп". Една от най-големите софтуерни компании в страната даде ход на предлагането през септември, като до средата на октомври ще се опита да набере 26.4 млн. лв. с помощта на посредника "Елана трейдинг". IPO-то е интересно и важно, тъй като е първото на БФБ от 2013 г. и едва четвъртото от 2008 г. насам. Дебютът на IT холдинга ще е тест за интереса и активността на фондовия пазар. Не липсват обаче и рискове, като най-големият от тях е тенденцията на спад на световните борси от средата на годината насам.

"IPO-та са хубаво нещо, което показва желание на компаниите да се възползват от възможностите, които предлага публичният пазар. Чуждите инвеститори на БФБ обаче се броят на пръстите на двете ръце и са сравнително пасивни от доста време насам. Едно IPO като това на "Сирма" едва ли ще може да даде какъвто и да било сигнал на външните пазарни участници", посочи Тонев. По думите му от гледна точка на местните пазарни участници предлагането на акции на "Сирма" вероятно ще бъде възприето оптимистично, ако събере минималния капитал, заложен в проспекта за успех (9.6 млн. лв. - бел. авт.). "Ако "Сирма" успее с IPO-то си, това би могло да има известно позитивно отражение върху борсата като цяло. Едва ли обаче можем да очакваме само заради това чужди капитали да се втурнат към България", отбеляза експертът.

РАВНИЩЕ НА SOFIX КЪМ ДЕВЕТМЕСЕЧИЕТО ПО ГОДИНИ

В пунктове

ИЗТОЧНИК: БФБ - СОФИЯ

КОМПАНИИТЕ В SOFIX ОТ НАЧАЛОТО НА 2015 Г.

КОМПАНИЯ	ИЗМЕНЕНИЕ	ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ (В МЛН. ЛВ.)
„НЕОХИМ“	15.57%	119.4
„ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“	-3.42%	145.7
„М+С ХИДРАВЛИК“	-5.76%	191.8
ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	-9.01%	113.2
„МОНБАТ“	-12.28%	292.5
„ИНДУСТРИАЛЕН КАПИТАЛ ХОЛДИНГ“	-14.66%	50.5
„АДВАНС ТЕРАФОНД“	-15.16%	176.2
„ФОНД ЗА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ БЪЛГАРИЯ“	-15.74%	27.5
„ХИМИМПОРТ“	-17.43%	215.2
СТАРА ПЛАНИНА ХОЛД	-18.14%	74
„АЛБЕНА“	-21.37%	192.6
„ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ“	-22.61%	68.9
ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	-25.54%	229.4
„СОФАРМА“	-31.01%	360.9

Източник: БФБ

✓ 50% от временно наетите с бюджетни пари пак стават безработни

Държавните програми работят добре само при младите и висшистите

Парите от държавния бюджет за създаване на временна заетост се харчат неефективно. Половината от хората, участвали в държавни програми и мерки, не успяват да си намерят работа след приключването им. Програмите и мерките са по-ефективни при младежите, а най-неефективни са за хората над 50 години.

Това показва първата официална оценка на субсидираната заетост, направена по поръчка на социалното министерство. Представителното проучване е правено сред безработни и работодатели, които са участвали в субсидирана заетост. В последните години държавата заделя годишно около 73 млн. лв. по националния план за заетостта. Между 2003 и 2011 г. бюджетът е похарчил 1.461 млрд. лв. за осигуряване на работни места и за повишаване на заетостта в страната със средно 2.3% за деветте години. Това означава, че работещите са се увеличили с малко над 52 хил. за периода. За сравнение - само през 2011 г. по националния план са обхванати около 45 хил. души.

Оказва се, че от участвалите в програми и мерки близо 46% отново са безработни след приключването им. 2.6% са самонаети, а 3.5% са успели да се пенсионират благодарение на мерките. 2% от участвалите отново са обхванати от подобни мерки. 1.5% са неактивни, тоест не търсят работа изобщо. Под 1% учат. Изследването стига до извода, че обхванатите от програмите и мерките са имали с около 30% по-голям шанс да си намерят работа от хората, които не са участвали в тях. Според данните почти половината от участниците, върнали се към безработицата, изобщо не са и търсили работа след приключването на временната заетост. 37% са търсили, но не са успели да си намерят.

Разбивката по възраст показва, че младежите до 29 г. без препитание са по-малко от възрастните. Младите без работа след приключване на субсидираната заетост са 36%, а хората над 50 г. - над 53%. Това означава, че колкото по-възрастни са участващите в програмите, толкова по-трудно впоследствие се реализират на пазара на труда, пише в проучването.

Не са изненада и резултатите според образованието - колкото по-високо е то, толкова по-ефективни са мерките за заетост. Делът на хората с основно образование, които после отново стават безработни, е 60%, при тези със средно образование той спада на 43%, а безработните висшисти са 26%. В същото време близо 2/3 от висшистите си намират трайна работа, а при тези с основно и по-ниско образование - само 1/3.

Най-неефективните програми са за личните асистенти и "От социални помощи към заетост". Втората програма се изпълнява за последна година, въпреки че досега винаги е била с най-голям дял на финансиране. През 2011 г. например тя е струвала 20 млн. лв. на бюджета, а според резултатите нетният ѝ ефект е едва 1.8%. Една от причините за неефективността на програмата е, че тя е насочена изцяло към общините, а според проучването програмите и мерките ще са по-ефективни, ако са предназначени за работодатели от частния сектор. Освен това се препоръчва насочване на парите за субсидирана заетост към селата и малките населени места. "В бъдеще да се разработват повече програми и мерки с регионална насоченост, като акцентът да бъде най-вече в районите с най-висока безработица. Използването на регионална политика на пазара на труда, съобразена със специфичните условия на всеки регион, в бъдеще ще намали високите регионални дисбаланси при безработицата в страната", пише в документа. Регионалните програми обаче са много ограничени въпреки огромния интерес.

ЗА ПРИМЕР

Като най-успешна програма е отличена "Помощ за пенсиониране" - 76% от възрастните хора са успели да излязат в пенсия след нея, каквато е целта ѝ. "Старт на кариерата" за млади хора с висше или средно образование и без опит, които започват към държавни и местни администрации, също е с висока успеваемост - 74%.

✓ Чиновниците ще плащат солидни глоби за излишна бумащина

До 30 хил. лв. се вдигат санкциите за нарушение на закона за електронното управление

Управляващите предлагат сериозно повишение на глобите за чиновници, които искат от фирми и граждани да им носят на хартия информация, която вече фигурира в електронен регистър. Това предвиждат промените в закона за електронното управление.

Минималната глоба за неоснователно поискан документ ще скочи от 50 на 150 лева, а максималната - на 750 лв. Най-високата санкция, която може да бъде наложена на дадена институция за допуснато нарушение по закона, се вдига от 3000 на 30 хил. лева. Двойно се увеличава глобата за длъжностно лице, което извърши или допусне извършването на нарушение по отношение на мрежовата или информационната сигурност, и става от 500 до 3000 лв. Всички тези глоби са за случаите, в които не е извършено престъпление.

И в момента законът забранява администрацията да изисква от гражданите и фирмите "представянето или доказването на вече събрани или създадени данни". Според изискванията към всяка община или държавно ведомство служителите им "са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните". Например при извършване на дадена услуга, вместо да се иска актуално състояние на фирма, удостоверение за липса на данъчни задължения или за семейно положение, съответната служба трябва да си направи справка по регистрите.

Въпреки че законът е в сила от 2008 г., очевидно той не действа. В мотивите към новия проект се признава, че вече 15 години отделните администрации си правят свои електронни регистри, които обаче така и не са обединени в един информационен масив, така че всяка служба да има достъп до системата на друга. Реално законът за електронното управление не работи и в България няма такава. За съжаление всяко правителство обявява за приоритет и е-управлението, и облекчаването на административната тежест, но, уви, остават само на думи.

Досега не е посочено дали някъде е наложена глоба за поискана бележка с данни, които са налични в регистрите на държавата или общините. Очевидно налагането на санкции е безпредметно, при условие че реално справките не могат да се правят онлайн. Ако обаче промените бъдат приети, ще трябва задължените по закона служители да го спазват и глобите да се налагат. Гражданите и фирмите пък имат пълно основание да си търсят правата, записани в закона.

ПЪТЕВОДИТЕЛ

С новите текстове се урежда и редът, по който да се получи и поискана от потребителите информация по електронен път. Когато министерство или агенция ви изпраща информация на посочения електронен адрес, първо получавате "електронно изявление" за това откъде и как да изтеглите съставения документ. Връчването по електронен път се удостоверява с копие от електронния запис за изпращането, съответно изтеглянето, съхранен в информационната система. В закона още се определя какво е електронен адрес, електронен печат, както и държавен хибриден облак.

[Списание Мениджър](#)

✓ Мегаагенция поема електронното управление?

Правителството възнамерява да създаде нова мегаагенция за електронно управление. Това става ясно от публикуваните за обществено обсъждане предложения за промени в Закона за електронно управление, предаде БГНЕС.

Предложенията са изготвени от екипа на вицепремиера Румяна Бъчварова, която координира работата по електронното управление. Ако промените бъдат одобрени от кабинета, а по-късно гласувани и от Народното събрание, то ще се създаде нова Държавна агенция "Електронно управление" (ДАЕУ) и Държавно предприятие "Единен системен оператор" (ДПЕСО). Държавната агенция ще се създаде на базата на дирекция "Електронно управление" на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи". "Чрез реализацията на предложения модел в законопроекта се очаква да намали чувствително разходите за електронно управление и да ускори въвеждането му", твърдят авторите на мотивите към законопроекта.

Държавна агенция "Електронно управление" ще е към Министерския съвет, а председателят ѝ ще се избира от правителството. За председател може да бъде избран кандидат с най-малко 5-годишен опит в управлението на проекти в областта на електронното управление. Кандидатите ще трябва да представят публично концепциите си за управление на сектора.

"През последните 15 години отделните администрации провеждат некоординирани политики по електронизиране на услугите си и градят собствен капацитет и инфраструктура, обслужващи предимно собствените им вътрешни нужди. Това налага централизирането на усилията по въвеждане на електронно управление в единна структура, което ще елиминира дублирането на инфраструктура и на системи в администрациите, ще осигури ясни правила за допустимост на проектите за електронно управление и ще оптимизира съществуващите процеси в администрацията", гласи друга част от мотивите за създаването на Държавна агенция "Електронно управление".

Предвиденото със законопроекта Държавно предприятие „Единен системен оператор“ ще осъществява дейност по: разработка и интеграция на електронни услуги в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии; делегирано управление на междуправителствени проекти; защита на информационната сигурност на приложните системи и електронните услуги; поддръжка и системна администрация на бази данни, информационни системи, услуги и др.

Държавно предприятие „Единен системен оператор“ ще се управлява от генерален директор, който ще се назначава от председателя на Държавна агенция "Електронно управление", а членовете на управителния съвет ще се избират от Министерски съвет по предложение на председателя на държавната агенция.

С цел прозрачност, към Държавна агенция "Електронно управление" се създава и поддържа публичен електронен регистър на проектите и дейностите в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии в администрациите, както и регистър на информационните ресурси, в който се съдържа информация за информационните ресурси в администрациите, посочват авторите на проектозакона.

Коментари, мнения и препоръки по идеите за промени на Закона за електронно управление могат да се правят до 15 октомври 2015 г.

[investor.bg](#)

✓ Дончев: С новия Закон за обществените поръчки ще пресечем злоупотребите

Вицепремиерът лансира идеята за общ център за всички общини за общи обществени поръчки

С новия Закон за обществените поръчки (ЗОП) правителството иска да пресече злоупотребите. В това се надява вицепремиерът Томислав Дончев. В ефира на bTV той каза, че масово са заобикаля законът от т. нар. специализирани предприятия на хора с увреждания.

По негови думи в момента чрез тези предприятия масово се злоупотребява при провеждането на обществени поръчки.

Дончев заяви, че в повечето случаи те съществуват формално и нямат капацитет да изпълнят спечелените поръчки.

„Една от целите на новия ЗОП е да се пресекат именно такива злоупотреби“, уточни Дончев.

Агенцията за обществени поръчки ще бъде преместена от Министерството на икономиката в Министерството на финансите, защото в МФ са всички останали контролни органи, обясни вицепремиерът. Целта била да има по-синхронизиран контрол.

Той лансира идеята да се направи общ център за всички общини за общи обществени поръчки.

„Всички 265 общини могат да направят обща поръчка да речем - за автомобили. С общата поръчка цената ще стане по-ниска“, смята Дончев.

Новият ЗОП мина през парламентарните комисии и Народното събрание. Вицепремиерът се надява той да влезе в сила от януари 2016 г.

✓ Държавата продължава да изяжда резервите си

Излишъците са натрупани през първите пет месеца на годината, а през последните три месеца се харчат натрупаните резерви, пише Калоян Стайков от ИПИ

За трети пореден месец през август консолидираният бюджет отчита дефицити, но управляващите продължават да се хвалят с излишъци. Малката подробност, която удобно пропускат, е, че излишъците са натрупани през първите пет месеца на годината, а през последните три месеца се харчат натрупаните резерви. Това се случва на фона на предвиден годишен дефицит от близо 1,3 млрд. лв., пише Калоян Стайков от Института за пазарна икономика (ИПИ).

От месечното изпълнение на бюджета се вижда, че дефицитът през август от около 170 млн. лв. се дължи изцяло на дефицит по дейности, финансирани от европейски програми в размер на около 300 млн. лв., докато националният бюджет отчита излишък. През месец август консолидираният приходи са едва с около 100 млн. лв. по-високи в сравнение с август 2014 г., което отново се дължи на постъпленията по европейските програми – със 110 млн. лв. по-малко в сравнение с предходната година.

При данъчните приходи няма изненади – постъпленията от основните приходоизточници (ДДС, акцизи, данък върху доходите на физическите лица и корпоративни данъци) се увеличават. С най-голям принос са акцизите върху горивата и тютюневите изделия, докато ДДС има скромнен принос основно заради по-ниските постъпления от ДДС от внос.

Направените консолидирани разходи през август са около нивата си от предходната година, като сериозно увеличение се наблюдава единствено при капиталовите разходи, над 90% от които са финансирани с европейски средства.

По отношение на цялостното изпълнение на консолидирания бюджет за периода януари-август се наблюдават няколко особености. На първо място това е структурата на приходите, които са с около 2,3 млрд. лв. по-високи в сравнение с първите осем месеца на 2014 г. Около 2/3 от увеличението се дължи на по-високи постъпления от данъчни приходи и около 1/3 – на приходите по европейски програми. Това е сериозна разлика в сравнение с периода януари-април, когато по-високите приходи се дължаха поравно на увеличени данъчни приходи и помощи от ЕС.

По-добрата от очакваната събираемост на данъците може да се дължи както на по-добра работа на приходните агенции, така и на целенасочено потискане на прогнозните приходи за 2015 г. с цел реализиране на по-добри резултати в края на годината. Управляващите в България имат достатъчно опит в подобни упражнения, поради което Европейската комисия отправяше остри критики до 2008 г.

Друга особеност се наблюдава при разходите, които са с около 440 млн. лв. над нивата си от предходната година. В Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2015-2017 г. е предвидено увеличение на разходите през 2015 г. с около 900 млн. лв. в сравнение с изпълнението им за 2014 г. С други думи около половината от по-високите разходи ще са концентрирани в края на годината, което е стара и порочна практика.

Освен че предвидените високи разходи в края на годината са традиционно непрозрачни и със съмнителна ефективност, между тях редовно си прокарват път и непредвидени такива. Под претекст, че има „много“ на брой и силно недофинансирани сфери в държавната администрация (нещо, за което слушаме от години, независимо от това кой е на власт), всяко ведомство ще си поиска повече разходи. Те обаче не са обвързани с нещо конкретно – реформа или поне част от такава, а попадат в удобната графа „обезпечаване на дейност X“. Така хем парите ще се изхарчат, хем няма да е ясно за какво ще се харчат, хем догодина ведомството пак ще си поиска и най-вероятно ще получи, независимо дали ще е за сметка на повечето събрани приходи или на по-малко разходи за сметка на някое реформирана структура.

Може би най-интересното е, че средносрочната програма предвижда увеличение на консолидираният приходи през тази година с около 2,6 млрд. лв. в сравнение с изпълнението им през 2014 г., като само за първите осем месеца на годината постъпленията в бюджета надхвърлят миналогодишните си нива с около 2,3 млрд. лв. На фона на отчетените постъпления за последните четири месеца в периода 2008-2014 г., може да се очаква приходите в периода септември-декември да са с над 400 млн. лв. по-високи от нивата си през предходната година.

Иначе казано, може да се очаква преизпълнение не само на приходите в приетия бюджет, но и на по-актуалната прогноза, залегнала в средносрочната рамка. И тук се крие важният въпрос – дали това преизпълнение ще бъде спестено или, напротив, ще бъде изхарчено, както се случва с преизпълнението на приходите през първите осем месеца. Харченето в края на годината традиционно се свързва с непрозрачност, ниска ефективност и т.н. Това се отнася в още по-голяма степен за преизпълненията на приходите, каквито редовно се наблюдаваха до 2008 г.

Преизпълнението на приходите в сравнение с прогнозата за 2015 г. остава както малка надежда за провеждане на по-добра фискална политика, така и сериозен риск. Ако управляващите проявят характер и не се поддадат на натиск за допълнителни разходи, това би било стъпка към свиване на годишния дефицит и по-бързо излизане от спиралата дефицит-дълг, в която България се движи от 2009 г. насам.

Ако пък решат, че това са „безплатни“ пари, тъй като никой не е разчитал на тях и да ги изхарчат, както се случва в момента, то излизането от дефицитното блато ще се отложи. За съжаление, всичко това ще стане известно едва в началото на следващата година, когато изборите ще бъдат отдавна забравени, а дебатите около бюджет 2016 г. ще са приключили. С две думи – твърде късно.

✓ Мерки по ПРСР остават блокирани заради предварителни условия на Брюксел

След реформи и допълнителна работа България ще ползва изцяло ресурса на новата програма

България трябва да изпълни някои предварителни условия, поставени от Европейската комисия, за да има право да отвори всички мерки по новата Програма за развитие на селските райони (ПРСР) 2014 - 2020 г. Това не е единствената програма, по която сме се споразумели с Брюксел да ползваме пълния ресурс след реформи в определени сектори. Например бюджетът за ВиК проекти по програма „Околна среда“ ще бъде достъпен изцяло, едва след като приключи водната реформа и са налице прединвестиционните проучвания, които да синхронизират инвестициите във всеки отделен регион. По ПРСР вече бяха приети проекти по подмярка 4.1 за инвестиции в стопанствата, по която кандидатстваха близо 3400 земеделци и подмярка 6.1 за младите фермери, по която бяха подадени около 2600 заявления.

Това обаче няма как да се случи към момента с няколко мерки и подмерки, които е възможно да бъдат отворени на по-късен етап, тъй като за отварянето им е нужна допълнителна работа, която трябва да бъде свършена от различни министерства. Ето кои са мерките:

4.3 „Инвестиции в инфраструктура“;

7.3 „Широколентова инфраструктура“;

12.2 „Компенсаторни плащания за Натура 2000 в гори“;

12.3 „Компенсаторни плащания за селскостопански райони, включени в планове за управление на речните басейни“;

13.3 „Компенсаторни плащания за други райони, засегнати от специфични ограничения“;

15.1 „Плащания за задължения за опазване на околната среда в горите“;

М 17 „Управление на риска“.

За да бъдат отворени например горските мерки, в Системата за идентификация на земеделските парцели (СИЗИП) МЗХ трябва да създаде слой „гори“. Само така собствениците им ще могат да кандидатстват за компенсация, ако търпят ограничения заради Натура 2000. След обновяването на софтуера ще могат да се компенсират пропуснати ползи и загуби от доходи, както и допълнителните дейности, които се прилагат за опазване на околната среда, заяви на семинар за ПРСР Юлия Григорова от WWF.

Всички заповеди за Натура 2000 по директивата на местообитанията освен това трябва да бъдат разписани и публикувани в Държавен вестник до края на 2015 г., което е задължение на екоминистерството.

„Там, където има ограничения и забрани за горскостопански практики в горските територии, трябва да има и слой, който да показва кои са териториите в Натура 2000. При кандидатстването с формуляр в общинската служба по земеделие собствениците ще очертават какви ангажименти поемат, а служителите автоматично ще виждат дали имотът търпи ограничения и забрани“, допълни тя.

Според нея положителен ефект ще имат компенсаторните плащания и за земеделските земи и влажни зони, които са ценни местообитания на видове. „Това ще намали емисиите на опасни вещества във водите и можем да очакваме устойчивото им използване“, коментира Юлия Григорова.

За да бъде обаче отворена подмярката за компенсаторни плащания за райони със специфични ограничения, трябва да изпълним още едно условие – първо през юли 2016 година трябва да влязат в сила новите Планове за управление на речните басейни (ПУРБ), което също е задължение на МОСВ. Необходимо е в планове да бъдат посочени адекватни мерки за подобряване на състоянието на земеделските земи, попадащи в речен басейн с план за управление.

„В европейския Регламент № 1305/2013 за развитието на селските райони изрично е записано, че фермерите имат право на подкрепа за хектар земеделска площ или за хектар гора, ако те са в Натура 2000 или пък се изпълняват задължения по Рамковата директива за водите. До края на 2015 г. трябва да бъдат разработени ПУРБ за периода 2016-2020 г., които да влязат в сила през втората половина на 2016 година“, коментира Юлия Григорова.

Тя допълни, че за да бъде отворена подмярката за широколентова инфраструктура (или скоростен интернет), трябва да се направи анализ в кои райони няма да има бизнес интерес за частни инвестиции.

За да тръгнат пък инвестициите във водна инфраструктура - напояване с финансиране по ПРСР, е необходимо да имаме стратегия за хидромелиоративния сектор (напояване и отводняване) и опазване от вредното въздействие на водите на някои земеделски практики, допълва експертът. Междувременно България очаква анализ от експертите на Световната банка за управлението на системата за напояване в страната.

И още условия, поставени от Еврокомисията при преговорите за българската ПРСР – за да бъде отворена мярка 17 „Управление на риска“, трябва да имаме национални или регионални оценки на риска и управлението на бедствия, като се отчита адаптирането към изменението на климата.

Дори да бъдат изпълнени всички условия, е възможно част от мерките по новата ПРСР да не бъдат отворени до края на периода.

Според Юлия Григорова освен отворените досега мерки се очаква през октомври да бъде обявен прием на заявления по подмярка 2.2 "Създаване на консултантски услуги".

Авансови плащания

За разлика от старата ПРСР, при която общините получаваша 50% авансови плащания и след това организираха процедури по Закона за обществените поръчки, сега има съществена промяна.

За проекти по ПРСР 2014 – 2020, подпомагани по мерките „Инвестиции в инфраструктура“, „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ и подхода ЛИДЕР, авансовото плащане ще е до 12% от одобрената публична помощ по проекта и при наличие на документи от проведена по ЗОП процедура за избор на изпълнител. Разликата до 50% ще се изплаща, след като приключат всички процедури по ЗОП.

Преди това изпълнителите на проектите ще трябва да учредяват банкова гаранция в размер на 100% от размера на исканото авансово плащане. Гаранцията ще се освобождава, когато Разплащателната агенция установи, че са направени разходи по проекта, надхвърлящи сумата на полученото авансово плащане, заяви експертът.

Трябва да се обръща сериозно внимание на предварителните условия в партньорските споразумения, предупреди преди дни Искра Михайлова, която е председател на Комисията по регионално развитие в Европейския парламент. Тя посочи, че има препоръка на Европейската сметна палата при неизпълнени предварителни условия да се спират плащанията.

България вече има опит със спрени и по-късно размразени плащания за две оперативни програми от стария период - "Околна среда" и "Регионално развитие". Те обаче бяха временно във фризера заради нарушения при организирането на търговете.

✓ 6 млн. евро получават българските фермери заради кризата в млечния сектор

Общият пакет в помощ на европейското селско стопанство възлиза на 500 млн. евро

България ще получи малко над 6 млн. евро от спешния пакет на стойност 500 млн. евро в помощ на фермерите, става ясно от съобщение на Европейската комисия (ЕК) след официалното одобрение на разпределението на средствата.

Финансовата подкрепа е за преодоляване на кризата в млечния сектор, както и заради падащите цени на месото.

Новият допълнителен пакет за европейското земеделие беше одобрен в началото на септември на извънреден съвет на земеделските министри на Европейския съюз (ЕС) под натиска на масови протести.

На 15 септември на втора среща министрите предложиха и конкретното разпределение на средствата.

След окончателното одобрение на схемата най-голям дял от пакета за преодоляване на кризата в млечния и месния сектор (420 млн. евро от 500-те млн. евро) ще получат Германия – 69 млн. евро, и Франция – 62 млн. евро.

Великобритания ще получи 36 млн. евро за преодоляване на кризата в секторите, а Италия и Испания – по 25 млн. евро.

Най-малки суми от пакета получават Малта и Кипър – съответно под 120 хил. евро и 354 хил. евро. Гърция ще получи 2,2 млн. евро.

Комисарят по въпросите на земеделието Фил Хоган коментира още, че ЕК е успяла да реагира бързо и да помогне за решаването на краткосрочните проблеми на фермерите. „В момента е в ръцете на националните администрации да изготвят обективни критерии и помощта да стигне до фермерите без забавяне“, обясни той.

От ЕК допълват, че Генералната дирекция по земеделие подготвя пакет на стойност 30 млн. евро за предоставяне на хранителни продукти за бежанците.

✓ Бизнесът в Северозападна България с повишен интерес към програма "Иновации"

Най-активни обаче остават фирмите в София, Пловдив и Русе

Бизнесът в Северозападна България проявява повишен интерес към финансиране от европейските фондове и по-специално по ОП „Иновации и конкурентоспособност“. Това изтъкна пред депутатите по време на парламентарния контрол икономическият министър Божидар Лукарски.

Той припомни и че за региона има приоритетни условия за разглеждане на проектите, което е привлякло вниманието на бизнеса.

На въпрос на депутатите от ГЕРБ Силвия Хубенова и Георг Георгиев Лукарски уточни, че по първата отворена мярка по оперативната програма – за повишаването на производствения потенциал на нискотехнологични предприятия (в областта на текстилната индустрия, мебели, обработка на дървен материал и т.н.), са били подадени общо 844 проекта, от които 152 са от Северозападна България.

Най-активен обаче остава бизнесът в София (подадени са 59 проекта), Пловдив (102 проекта) и Русе с над 30 проекта.

Общата стойност на подадените заявления е 724 млн. лева, от които 435 млн. лева са исканията за безвъзмездно финансиране по програмата. Това означава, че стойността им е четири пъти по-голяма от предвидените 117 млн. лева по първия прием за мярката.

Набирането на проекти по тази мярка приключи на 8 юли, припомни още Лукарски. На 8 септември е затворен приемът за подобряване на производствен капацитет за високотехнологични предприятия.

На 9 декември пък ще бъде приключен приемът за проекти в областта на интензивните знания (проекти на филмови и звукозаписни студиа, издателски компании и т.н.)

✓ 1000 малки фирми могат да получат кредити за 100 млн. евро с помощта на ЕИФ

Това става възможно след подписване на споразумение по програма COSME

През следващите три години 1000 малки и средни предприятия у нас ще могат да получат кредитиране в общ размер на 100 млн. евро чрез гаранции, издавани от Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), пише Европейската комисия.

Това ще стане възможно, след като беше подписано първото споразумение по програмата конкурентоспособност на предприятията и на малките и средните предприятия (COSME) в България между ЕИФ и СИБАНК.

Зам.-председателят на Европейската комисия и комисар по въпросите на бюджета на ЕС Кристилина Георгиева коментира, че това е „невероятна новина за българските предприятия и българската икономика“.

„В тези много трудни стопански условия имаме нужда от възможно най-много инвестиции. Точно затова използваме бюджета на ЕС, за да гарантираме заеми за малките и средните предприятия в размер на 200 милиона лева. Призовавам предприятията да се възползват от тези заеми“, каза още тя.

Това е едно от първите споразумения по програма COSME в Европа, сключено с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции. Общият бюджет на програмата за периода 2014 – 2020 година е 2,3 млрд. евро, става ясно от

страницата на инициативата в интернет. Целта ѝ е основно да се подобри достъпът до финансиране на малки и средни предприятия в ЕС, които реално осигуряват 85% от новите работни места в общността.

Програмата се управлява от Изпълнителната агенция за малки и средни предприятия (EASME) с помощта на Европейската комисия.

✓ Заболяванията в двата здравни пакета ще са ясни до края на годината

Касата ще издържи финансово, защото отлагането на определени заболявания ще даде приоритет на тежките, според здравния министър

Проектът за двата пакета здравна помощ - основен и допълнителен, е почти готов и до края на годината ще бъде напълно завършен. Това каза здравният министър Петър Москов пред журналисти след началото на време на форум „Иновации в здравеопазването“.

Не очаквайте много от пакетите, коментира Москов, като уточни, че в крайна сметка там ще се видят поредица от кодове и процедури, които са разделени в два пакета.

Философията на пакетите е не за разделяне на дадени заболявания, а за разделяне на състояния – тежки и по-леки. Състояния, при които има нужда от незабавен прием в болници, или други, които позволяват отлагане във времето и планиран прием в лечебно заведение, поясни идеята за двата пакета Москов.

Нищо в разделянето на състоянията няма да оцети пациентите, коментира той и допълни, че това разделяне ще позволи тежките болести да бъдат по-ефективно лекувани и по-добре заплатени от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Философията е най-тежките болести, от които умираме, да влязат в основния пакет и да бъдат напълно покрити от Касата, заяви Москов.

В зависимост от моментното състояние на пациента той може да попадне в основния или в допълнителния пакет, тоест пациентът незабавно да бъде приет за лечение в болнично заведение или то да бъде отложено. Той гарантира още, че отложеният прием на пациенти ще има горна граница, както е и в други европейски държави – Швеция, Великобритания, и другаде, където е регламентиран този прием. В рамките на тази горна граница пациентът трябва задължително да бъде приет в болницата.

На въпрос как ще се определя кое заболяване да влезе в основния или в допълнителния пакет Москов каза, че кодовете и процедурите, които се залагат, ще определят критериите за това.

Около 20 клинични пътеки излизат в доболничната помощ, каза още министърът и поясни, че за тези заболявания, които пътеките покриват, няма да се налага да се правят допълнителни излишни изследвания и да се лежи в болница. Москов посочи, че в тези 20 клинични пътеки влизат определени очни заболявания, гастроскопии и други.

Москов гарантира, че Здравната каса ще издържи финансово на двата пакета, защото отлагането във времето на определени заболявания ще даде възможност за пълноценното финансиране на други болести, които изискват моментално лечение и то с нова апаратура.

Относно допълнителния здравен пакет Москов бе по-лаконичен. Той само посочи, че предстои Министерството на здравеопазването да води диалог със здравните застрахователи, за да се определи кои заболявания ще бъдат покрити от Касата и кои - от доброволните фондове.

epicenter.bg

✓ Министър Теменужка Петкова: Токът може да поскъпне след пълната либерализация догодина

Отоплението тази зима ще ни струва по-малко заради поевтиняването на газа

Възможно е поскъпване на тока за населението след пълната либерализация на електроенергийния пазар в България от началото на 2016 г. Това заяви министърът на енергетиката Теменужка Петкова в предаването „Събуди се“ на Нова ТВ.

„България е една от последните страни в ЕС, която не е либерализирала напълно своя енергиен пазар и това е много сериозен проблем пред нас. НЕК се явява буфера, който обира всички негативи и загуби. Тарифният дефицит, който НЕК реализира в резултат на липсата на пазарни условия, е 1,4 милиарда лева. Това е дисбалансът, който се получава в резултат на това, че НЕК е обществен доставчик и единствен купувач“, обясни Петкова.

„Пазарът ще определи каква ще бъде цената на тока от началото на следващата година на базата на търсенето и предлагането. Наблюденията на съседни страни след пълната либерализация на пазара показват, че първоначално там е имало леко завишаване на цената на тока, но след това следва рязък спад“, допълни тя.

Министър Петкова не се нае да прогнозира каква ще бъде цената на тока след 1 януари 2016 г. С либерализацията на пазара се предвижда всеки потребител да има възможност да избира доставчик на електроенергия, а те от своя страна ще трябва да предоставят най-добрите условия.

Междувременно ведомството организира проверки в трите електроразпределителните предприятия (ЕРП). Целта е да се установи каква е подготовката им за есенно-зимния сезон.

„Подготвя се доклад след тези проверки, който ще бъде предоставен и на медиите. В него ще се съдържа информация за констатациите в трите ЕРП-та, изводите и препоръките, които са направени. Подготвяме и матрица на рисковете, която ще им бъде предоставена, така че да имаме единна система за действие при бедствени ситуации“, обясни Петкова.

„През този отоплителен сезон българските граждани ще имат по-малко разходи за отопление заради поевтиняването на природния газ“, заяви в „Събуди се“ министърът на енергетиката Теменужка Петкова.